

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

522. An filius illegitimus (intellige de cetero dispensatus etiam obtinendam pensionem) obtinere possit pensionem, quam habuit ejus pater; vel etiam pensionem, quam habuit ejus pater; vel etiam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

spendet cum infante, ut ante septennium, v. g. anno 4. atatis promoveri possit ad clericatum, jam eo ipso capax sit in ista atate obtinendi pensionem: quemadmodum etiam, ut ait Lott. n. 147. citans pro hoc Gig. q. 13. nu. 2. & Jo. Monach. in c. si annu. n. 2. de judic. in 6. aliâ nullâ ratione videtur incapax beneficii, quâ quia non potest in ea atate tonsurari.

3. Econtra nihilominus tenent Barb. loc. cit. citans Garc. p. 1. c. 5. n. 129. Squillan. de privileg. cleric. c. 5. n. 13. Campanil. in divers. juris can. rub. rub. 7. c. 6. n. 5. Sanctarell. & c. Item Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 3. n. 4. citans in super Sanch. in decal. l. 2. c. 28. nu. 36. Sa. v. beneficium n. 30. Eandem atatem requiri pro pensione, quâ pro beneficio, & sic neminem ante annum 14. capacem esse pensionis, eò quòd ex stylo Curia, ut ait Castrop. eadem qualitates requirantur pro pensione, quâ pro obtinendo beneficio; quòdque, ut refert Garc. sic declaravit S. Congregat. Denique quòd, cum dicta dispositio Trid. sit conciliaris, & in favorem religionis, & in dignam rerum Ecclesiasticarum administrationem, extendenda sit, ut comprehendat quoque pensionem.

Questio 520. An illegitimus capax sit obtinendi pensionem Ecclesiasticam?

Respondeo: Clericus illegitimus citra omnem alteriorem dispensationem obtinere potest pensionem, si illegitimus respectu præcisè pensionis obtinenda nulla eger dispensatione, ita, ut ait Lott. l. 1. q. 40. nu. 144. in hoc casu aliud nihil attendendum, quàm an talis illegitimus fuerit characterè clericici ritè insignitus, quia hoc posito, cessat omnis icripulus, etiam, quòd de defectu natalium non fuerit deinceps facta mentio in reservatione pensionis, vel in concessione facultatis eam transferendi, siquidem pensio, quâ cum vita pensionarii extinguitur, sit & consideretur tanquam jus quoddam temporale diversum profus & separatim à substantia beneficii. Ita tenent Lott. loc. cit. à num. 139. citans quamplures Rotæ decis. quas etiam videre est apud Garc. p. 1. c. 5. nu. 118. Toud. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 4. n. 14. (quamvis addat, cessante stylo in contrarium, se sequi hanc Lotterii sententiam) Gonz. gl. 5. §. 5. à n. 24. Gamb. de pot. leg. l. 6. n. 284. Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. ordo. q. 4. in fine. Majol. de irregul. l. 1. c. 10. num. 3. citati à Castrop. loc. cit. nu. 5. contra Garc. loc. cit. n. 119. (id quidem admittens de pensione, quâ datur stipendi loco, negans tamen de pensione Ecclesiastica succedente loco beneficii) Castrop. loc. cit. & citatos ab iis Zech. de pens. & benef. c. 11. n. 7. Nav. cons. 11. n. 2. de temp. ordin. Less. de Just. l. 2. c. 34. n. 203. Sanch. de matrim. l. 7. d. 44. num. 9. & c. Fundant se hi AA. in stylo Dataria & Cancellaria, quo incapax beneficii habetur etiam incapax pensionis. unde ait Garc. loc. cit. n. 120. non obstante in contrarium sententiam Rotæ, quâ transit in stylum, dum in contrarium est stylus Dataria & Cancellaria, utpote cui veluti magis propinquo Papæ cujusque Organo, magis sit standum. De hoc tamen stylo nihil meminit Lotterius in Curia Rom. versatissimus. Quòd si agatur de pensione jam obtenta ab illegitimo, vel etiam exposito, non egere illum dispensatione ad eam retinendam, sed citra illam posse tolerari exactionem pensionis, ipse propter auctoritatem DD. contrariam sententiam tenentium existimat Garc. p. 7. c. 2. n. 11.

Questio 521. An expositi (qui quodammodo ad illegitimos accedere videntur, intellige, in dubio, dum illorum pater ignoratur) capaces sint obtinendi pensionem?

Respondeo: Quidquid sit de eo, num citra dispensationem capaces sint beneficiorum, quòd ipsum affirmat Gratian. discep. for. c. 137. nu. 33. & c. 397. n. 68. apud Toud. loc. cit. n. 13. Item Felin. in c. cum deputati de judic. nu. 1. Bermond. de public. concub. v. qui etiam filios. nu. 90. Paleot. de nobis & spur. c. 63. Rodriq. qq. reg. to. 1. q. 13. a. 1. & q. 14. a. 3. Menoch. de arbit. l. 2. cas. 396. Salas. in 1. 2. tr. 8. d. unic. s. 24. nu. 246. & alii apud Garc. p. 7. c. 2. n. 7. eò quòd multi etiam legitimi exponantur, & sic, cum veritas nequeat constare, facienda sit interpretatio in meliorem partem, & in favorem proliis, argumento c. ex tenore, qui filii sint legitimi. Negant econtra Covar. in clem. si furiosus, p. 1. n. 9. Majol. de irregul. l. 1. c. 11. Ugol. de irregul. c. 44. §. 7. n. 1. Sayr. de cens. l. 6. c. 10. nu. 39. Rebell. de oblig. just. p. 2. l. 1. q. 2. n. 15. Vafq. in 1. 2. d. 66. n. 48. & plures alii apud Garc. loc. cit. nu. 8. quibus ipse accedit, 10. Item Toud. loc. cit. n. 16. Corrad. pr. dispensat. apost. l. 3. c. 2. num. 2. censentes eos ad clericatum egere dispensatione, & consequenter etiam, saltem hac ratione indirectè, ad beneficia, eò quòd tales expositi dubii, seu quorum pater ignoratur, ex stylo Dataria, ut Corrad. & Toud. in omnibus pro illegitimis habeantur, solèntque dispensationes pro illis sub iisdem clausulis expediti, sub quibus pro illegitimis conceduntur, argumento petito à solitis; cum ut plurimum illi exponantur, qui ex furtivo congressu sunt procreati, & ut ait Garc. loc. cit. n. 10. ex preterito doceat, quòd quamvis aliqui legitimi exponantur, hi tamen sint paucissimi, & ex 100. expositis vix 10. esse legitimos, & ita expositi communiter reputentur ex copula illicita nati, & ab eo, quòd ferè semper fit, potius desumenda sit interpretatio, quàm ab eo, quòd aliquando, sed rarè fit, quamvis id melius sit & benignius. Atque ita, ut subjungit Garc. Episcopus cum eis nequeat ad ordines dispensare. Quidquid inquam sit de dicta eorum incapacitate ad beneficia & clericatum, postquam tamen clericali characterè insigniti sunt, non egent dispensatione ad pensiones obtinendas; idque multò minus, quàm illegitimi, de quibus constat esse tales. Toud. loc. cit. n. 15. Sic quoque Garc. loc. cit. nu. 11. de his expositis tenet, posse eos retinere sine dispensatione pensionem jam ante obtentam.

Questio 522. An filius illegitimus (intellige, de cetero etiam dispensatus ad obtinendam pensionem) obtinere possit pensionem, quam habuit ejus pater, vel etiam pensionem in beneficio, quòd habet aut habuit ejus pater; vel etiam pensionem in alio beneficio, in quo aliàs ejus pater habuit pensionem?

Respondent ad primum affirmativè Barb. Juris Eccles. l. 3. c. 11. nu. 66. citans quamplurimos (in fine addens hinc S. Congregatione Conc. 9. Nov. 1619. censuisse, clericum reservatarium pensionis scutorum 200. super Ecclesia, quam ipse nunquam obtinuerat, posse transferre medietatem ad favorem filii sui illegitimi) Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 1. n. 25. citans plures, Lott. l. 1. q. 40. n. 195. Gonz. gl. 5. §. 5. n. 22. expressè inquit: Pater clericus habens

habens potestatem transferendi pensionem, quam possidet, potest eam transferre in filium suum clericum, etiam illegitimum, citansque pro hoc Gigm. de pens. q. 86, n. 5. Paris. de resig. l. 6. q. 4. nu. 21. In quorum sententiam inclinat Azor. p. 2. l. 8. c. 7. q. 7. sic Laym. in c. presentiam. de filiis presbyt. sub n. 3. ait colligitur, quod, si pater pensionem tantum in Ecclesia habuit, quam in alterum ei concessum sit transferre, quod eam filio cedere possit, quia pensio non est beneficium: quamvis mox subjungat, de hoc tamen merito dubitari potest, si pensio spiritalis sit, seu ex spiritali ministerio proveniens; juxta ea, quae habet Th. mor. l. 4. tr. 2. c. ult. n. 1. contra Mandol. in tr. de signat. grat. & just. tit. translation. Quatenus hic docet, non posse patrem pensionem suam transferre in filium suum illegitimum. Moventur dicti A. A. eo, quod licet Clemens VII. in constitut. sua. ad canonum. statuerit, ne filius (intelligit etiam legitimus) presbyteri possit succedere in beneficio, quod pater obtinuit; nomine tamen beneficii non veniat pensio; cum odia & poenae sint restringenda. Neque etiam obstat Trident. sess. 25. c. 15. disponens, ne filius illegitimus habeat beneficium in Ecclesia, in qua pater ejus habuit beneficium; neque etiam pensionem super fructibus beneficii, quod habuit ejus Pater; cum per hoc necdum prohibeatur, ne filius ille habeat pensionem in beneficio, quod pater ejus nunquam habuit.

2. Respondeo ad secundum negativè: Id enim vetat expressè Trident. loc. cit. Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 4. n. 19. Et sic procedit, quod ait Azor. loc. cit. patrem habentem pensionem in beneficio, quod ipse resignaverat, non posse eam transferre in filium illegitimum. Limitat tamen hoc ipsum Ven. trigl. loc. cit. ut filius illegitimus habere adhuc possit pensionem super fructibus beneficii, de quo provifus pater ejus, & quod is literis non expeditis, nec captâ possessione cessit alteri, pro quo citat Garc. p. 7. c. 3. n. 56. Campanil. in diversis juris rubr. rub. 11. c. 13. n. 63. qui sic decivim referant. Unde etiam à contrario constat, filium legitimum esse capace[m] pensionis constitutæ in beneficio, quod habet aut habuit ejus pater. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 65. citans Garc. p. 7. c. 3. n. 35. referentem, sic decivim esse. sic Paris. l. 6. q. 2. n. 110. tradit, posse patrem resignare beneficium suum in favorem Titii reservatâ pensione filio suo.

3. Respondeo ad tertium affirmativè: Siquidem Concilium loquitur tantum de pensionibus, quæ assignantur super fructibus beneficiorum, quæ habuerunt patres horum filiorum illegitimorum; adeoque hæc conciliaris dispositio extendi non debet ad casum assignationis pensionis super fructibus beneficiorum, quæ parens illius non obtinuit, sed super quibus solum habuit vel habet pensionem, eamque distinctam à pensione, quam modo obtinet ejus filius, Tond. loc. cit. nu. 20. citans Gratian. discep. for. c. 297. n. 2. id multis comprobantem. Limitat tamen idiptum Tond. n. 21. dum ait: id tamen cum moderamine intelligendum; sed quod, si pensio assignata fuisset in titulum beneficii, jam comprehenderetur in dispositione concilii loquente de beneficiis.

Quæstio 523. An illegitimus (idem est de alio aliunde inhabili, ut expressè Castrop. mox citandus) dispensatus ad beneficia, eo ipso censeatur dispensatus ad pensiones?

1. Respondeo primò: Quæstionem hanc non habere locum in sententia Lotterii, Tond. & aliorum paulò ante tenentium, ratione pensionis obtinendæ præcisè non requiri dispensationem in illegitimitate, similibusque quibusdam, etsi ea dispensatio requireretur ad ordines & beneficia obtinenda; nam si ad pensiones non egeat ista dispensatione, non poterat dispensatus formaliter ad beneficia dici virtualiter dispensatus ad pensiones, nisi fortè, quatenus dispensatus ad clericatum, dispensatus est ad obtinendum id, sine quo obtento nequibat obtinere pensionem. Hinc in sententia aliorum

2. Respondeo secundò: Non convenire in hoc puncto A. A. illius sententiæ. Nam primò Mandol. de arate minori q. 23. n. 2. Rebuff. in pr. tit. de dispens. ad plura. n. 65, & alii citati à Castrop. loc. cit. n. 10. (ad quos accedit Laym. in c. is qui. de filiis presbyt. §. sanè. ut supra. nu. 6.) tenent negativam; eò quod dispensatio sit stricti juris, adeoque non debeat ultra proprietatem verborum extendi & sic; cum non comprehendatur nomine beneficii pensio, non possit dispensatio ad illam comprehendi sub dispensatione ad beneficia & contra; quòdque in dispensatione non valeat argumentatio à majore ad minus, de pari & simili ad simile. Quamvis Rebuff. (cui in hoc consentit Azor. p. 2. l. 8. c. 7. q. 6.) limitet, ut non procedat in dispensatione concessa super uno determinato beneficio, hunc enim fore eò ipso dispensatum ad pensionem in illo constituendam, eò quod pensio sit pars beneficii, & sic, qui totum habere potest, possit habere & partem.

3. Secundò e contra, sentit Castrop. cit. p. 11. §. 3. n. 10. citans pro hoc Azor. p. 2. l. 8. c. 7. q. 6. & 8. Garc. p. 1. c. 5. n. 150. dispensatum absolute ad beneficia censeri quoque dispensatum ad pensiones; eò quod per talem dispensationem tollatur fundamentum inhabilitatis ad pensiones, nempe inhabilitas ad beneficia, in qua inhabilitate fundetur illa inhabilitas ad pensiones; dum secundum stylum Curia, ut inquit Castrop. inhabilis ad beneficia sit etiam inhabilis ad pensiones. Quodsi autem quis non absolute dispensatus esset ad beneficia, sed ad unum tantum determinatè beneficium; cum dispensatio finiatur accepto illo beneficio, non posse illum adhuc obtinere vi talis dispensationis pensionem, tradit Castrop. loc. cit. cum Garc. loc. cit. n. 153. Quinimò credit, si tale beneficium resignaret, non posse illum vi prioris dispensationis quam habuit ad illud obtinendum, pensionem in eo habere, eò quod, ut idem Castrop. ex Garc. loc. cit. n. 156. cum pensio non sit pars beneficii, sed jus quoddam separatum à beneficio, sub dispensatione obtinendi beneficii comprehendi nequeat potestas obtinendi in eo pensionem.

4. Ampliat hanc doctrinam Castrop. n. 11. ut is, qui dispensationem ad beneficia absolute obtinisset, dispensatus censeatur non solum ad pensiones, quas Episcopus imponere potest (ut censent Zechus de benef. & pens. c. 11. n. 9. Azor. loc. cit. q. 6. & 8. Quintanadv. Ecclesiast. l. 1. c. 6. n. 6. ab eodem citati) verum etiam ad quascunque pensiones; eò quod per dispensationem ad beneficia absolute, ablatum absolute sit impedimentum inhabilitatis ad pensionem, Nec obstat, quod Episcopus nequeat ex qualibet causa pensionem imponere, quòd minus dispensans ad beneficium non censeatur dispensare ad pensionem, quam ipse imponere nequit, cum hæc sit dispensatio indirecta & consequens ad dispensationem priorem, nempe ad beneficia.